

Finansdepartementet
Skatte- och tullavdelningen
Enheten för mervärdesskatt och
punktskatter

Vår referens/dnr:
2023-127

Er referens/dnr:
Fi2023/02433

2023-09-26

Remiss av promemorian Sänkt skatt på bensin och diesel

Föreningen Svenskt Näringsliv har beretts tillfälle att avge yttrande över rubricerad promemoria och tillstyrker förslagen i enlighet med vad som anges nedan.

Sammanfattning av synpunkter

- Svenskt Näringsliv vill understryka klimatfrågans betydelse, vikten av att säkerställa en hållbar utveckling samt behovet av en effektiv politik för att stödja detta arbete. Alltför snabbt stigande drivmedelspriser är inte en del av detta arbete, varför promemorians förslag bedöms väl avvägda.
- Svenskt Näringsliv tillstyrker förslaget om att pausa den årliga indexeringsuppräknings av energi- och koldioxidskatt på bränslen för åren 2024 och 2025.
- Utöver den pausade indexeringen tillstyrks sänkningen av punktskatten på bensin för 2024 med 60 öre per liter för 2024, vilket motsvarar 75 öre vid pump inklusive moms. Vidare tillstyrks den del av höjningen av punktskatten på diesel som måste göras för att inte understiga den minimiskattenivå som framgår av energiskattedirektivet med beaktande av tillämplig växelkurs.
- Den föreslagna pausen i indexeringen av bränslen för 2024 och 2025, inklusive sänkningen av bensinskatten för 2024, är ett viktigt nästa steg för att motverka kraftiga prishöjningar. Svenskt Näringsliv anser dock att överindexeringen på bensin och diesel, tillägget om 2 procentenheter utöver KPI, bör avskaffas från den 1 januari 2024 i stället för att pausas. Ett slopande av överindexeringen skulle återställa indexeringen till uppräkningsmodell med KPI, en modell som gällde innan 2016, och därmed harmonisera med den indexeringsmodell som gäller för övriga indexuppräknade punktskatter.

Grunder för förslagen

I promemorian föreslås att energiskatten på bensin (miljöklass 1) sänks med 1 krona och 31 öre per liter för 2024 jämfört med den nivå som skulle ha gällt för 2024 med nuvarande omräkningsregler.¹ Summan av energi- och koldioxidskatten för sådan bensin blir då 60 öre lägre per liter för 2024 än för 2023, vilket vid pump motsvarar en sänkning med 75 öre inklusive moms. Motsvarande sänkning görs även för övrig bensin. Dock föreslås att skatten på alkylatbensin höjs för att inte understiga EU:s minimiskattenivåer.²

I promemorian föreslås även att skatten på diesel (miljöklass 1) sänks med 341 kronor per kubikmeter för 2024 jämfört med den nivå som skulle ha gällt för 2024 med nuvarande omräkningsregler. I praktiken innebär detta en höjning med 12 öre per liter kronor för 2024 jämfört med 2023 års nivå, vilket vid pump motsvarar en höjning med 15 öre per liter inklusive moms. Enligt promemorian syftar höjningen av skatten på diesel att säkerställa att det finns en tillräcklig marginal för att inte riskera att underskrida energiskattedirektivets minimiskattenivå avseende diesel.³ Skatten på s.k. märkt diesel sänks så att den understiger skatten för diesel i miljöklass 1 för att inte strida mot märkningsdirektivet⁴ som anger att diesel som förses med märk- och färgämne ska vara lägst beskattad i förhållande till annan diesel.

Förslaget, inklusive pausad indexering, beräknas ha offentligfinansiell nettoeffekt om 5,76 mdr i minskade skatteintäkter för 2024 och minskade skatteintäkter om 7,77 mdr för 2025.⁵

Ändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2024 respektive den 1 januari 2025.

¹ I beloppet medräknas den av regeringens tidigare remitterade förslag om att slopa BNP-uppräknningen för bensin för 2024, ett förslag som Svenskt Näringsliv tillstyrkte i remissvar från den 9 juni 2023.

https://www.svensktnaringsliv.se/bilder_och_dokument/rapporter/b4is2e_remissvar_2023-69pdf_1200725.html/remissvar_2023-69.pdf

² Energiskatten och koldioxidskatten på alkylatbensin föreslås höjas med totalt 55 öre jämfört med 2023 års skattesatser, vilket motsvarar en höjning med 69 öre inklusive moms.

³ I bilaga 1 i EU:s energiskattedirektiv, direktiv 2003/96/EG, framgår att miniminivån för diesel uppgår till 330 euro per 1 000 liter. Av artikel 13.1 i energiskattedirektivet framgår att medlemsstater som inte har antagit euron ska beräkna växelkursen för euron i nationella valutor vid beräkning av skattenivåerna som fastställas en gång per år. De kurser som används ska vara de som gäller den första arbetsdagen i oktober och ska gälla från och med den 1 januari följande kalenderår.

⁴ Rådets direktiv (95/60/EG) av den 27 november 1995 om märkning för beskattningsändamål av dieselbrännolja och fotogen

⁵ Förslaget innebär minskade skatteintäkter med 1,05 mdr för 2024 och 0,69 mdr för 2025 jämfört med regeringens tidigare remitterade förslag om att slopa BNP-uppräknningen för 2024 och 2025, se not 1.

Synpunkter

Allmänt

Svenskt Näringsliv står bakom det svenska målet om netto noll utsläpp till 2045 och driver på för införandet av att hela EU ska nå netto noll 2050. En förutsättning för all framgångsrik klimatpolitik är att den inte slår mot konkurrenskraften eller underminerar stödet för den. Svenskt Näringsliv vill understryka klimatfrågans betydelse, vikten av att säkerställa en hållbar utveckling samt att politiken behöver vara effektiv för att stödja detta arbete.

Ändringar utöver pausad indexering

Svenskt Näringsliv tillstyrker sänkningen av punktskatten på bensin för 2024. Vidare tillstyrks den del av höjningen av punktskatten på diesel som måste göras för att inte understiga den minimiskattenivå som framgår av energiskattedirektivet med beaktande av tillämplig växelkurs.

Pausad indexering på bränslen

Svenskt Näringsliv välkomnar och tillstyrker att indexeringen av bränslen pausas under 2024 och 2025. Det hade dock varit önskvärt om BNP-indexeringen⁶, den s.k. överindexeringen om två procentenheter utöver konsumentprisindex (KPI), på energi- och koldioxidskatten på bensin och diesel avskaffas. Ett avskaffande skulle främja det svenska näringslivet, med i internationell jämförelse framstående miljöteknik, och skapa bättre förutsebarhet.

Svenskt Näringsliv är och var mycket kritisk vid införandet av den nuvarande indexeringsmodellen på bensin och diesel då den innebär att det sker en överindexering och att skatten växer mer än KPI-utvecklingen.⁷ Skälen till kritiken är bl.a. följande:

⁶ Årlig uppräknings av skatten som basutvecklingen av bruttonationalprodukten (BNP) vid den årliga omräkningen.

⁷ Se bl.a. följande remissvar från Svenskt Näringsliv:

https://www.svensktnaringsliv.se/bilder_och_dokument/rapporter/b4is2e_remissvar_2023-69pdf_1200725.html/remissvar_2023-69.pdf

https://www.svensktnaringsliv.se/bilder_och_dokument/rapporter/q2p5q2_remissvar_2021-43pdf_1168131.html/remissvar_2021-43.pdf

https://www.svensktnaringsliv.se/bilder_och_dokument/svenskt-naringsliv_remissvar_promemorian-pausad-bnp-indexering-av_1148262.html/Svenskt+N%25C3%25A4ringsliv_remissvar_promemorian+Pausad+BNP-indexering+av+skatten+p%25C3%25A5+bensin+och+diesel_200922.pdf

https://www.svensktnaringsliv.se/bilder_och_dokument/e309gf_remiss-svenskt-naringsliv_remissvar_befrielse-fran-koldioxid-och_1132173.html/Remiss+Svenskt+Nringsliv_remissvar_Befrielse+frn+koldioxid-+och+energiskatt+i+vissa+fall+och+frnrdad+omrkning+av+skattesatserna+fr+diesel+och+bensin.pdf

https://www.svensktnaringsliv.se/material/remissvar/1u59lg_remissvar-39-2017pdf_1115722.html/Remissvar+39-2017.pdf

https://www.svensktnaringsliv.se/material/remissvar/9yvzd1_remissvar-168-2015pdf_1100133.html/Remissvar+168-2015.pdf

- Det är anmärkningsvärt att det etablerats ett helt nytt system för automatisk skattehöjning på drivmedel, där riksdagens årliga beslutsfattande i praktiken rundas.⁸ Överindexeringen innebär på 20 års sikt en 50 procentig höjning av skatterna utan att riksdagen fattat något beslut.
- Skattehöjningarna påverkar särskilt de som bor på en bilberoende landsbygd och ett värdeskapande näringsliv med stora behov av transporter.
- Med reduktionsplikten blir överindexeringen av skatten ett dubbelt styrmedel. Eftersom reduktionsplikten i sig ökar incitamenten för omvandling genom ett tvingande reduktionspliktssystem kan indexmodellen och dess styreffekt inte längre motiveras.⁹

Den föreslagna pausen i indexeringen av bränslen för 2024 och 2025 är ett viktigt nästa steg för att motverka kraftiga prishöjningar på bensin och diesel. Svenskt Näringsliv anser dock att överindexeringen bör avskaffas från den 1 januari 2024 i stället för att pausas. Ett avskaffande skulle inte ge någon ytterligare budgetpåverkande effekt för 2024 och 2025 jämfört med det förslag som regeringen föreslår. Ett slopande av överindexeringen skulle återställa indexeringen till uppräkningsmodell med KPI, en modell som gällde innan 2016, och därmed harmonisera med den indexeringsmodell som gäller för övriga indexuppräknade punktskatter.¹⁰

SVENSKT NÄRINGSLIV

Johan Fall

Robert Lönn

https://www.svensktnaringsliv.se/material/remissvar/wm07r_remissvar-59-2015pdf_1096492.html/Remissvar+59-2015.pdf

⁸ Se bl.a. följande remissvar från Svenskt Näringsliv:

https://www.svensktnaringsliv.se/bilder_och_dokument/rapporter/q2p5q2_remissvar_2021-43pdf_1168131.html/remissvar_2021-43.pdf

https://www.svensktnaringsliv.se/material/remissvar/r5234w_remissvar-168-2015pdf_1100133.html/Remissvar+168-2015.pdf

⁹ Se bl.a. Svenskt Näringsliv remissvar avseende promemorian Pausad BNP-indexering av skatten på bensin och diesel för 2022.

https://www.svensktnaringsliv.se/bilder_och_dokument/rapporter/q2p5q2_remissvar_2021-43pdf_1168131.html/remissvar_2021-43.pdf

¹⁰ Regeringen har föreslagit att överindexeringen på avfallsskatt och naturgrusskatt ska slopas från den 1 januari 2024.